

Beleidsplan

Hervormde gemeente Oud Vossemeer

2011 - 2015

Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden

INHOUD

1. INLEIDING
2. HISTORIE
3. GEMEENTE
4. MISSIE en VISIE
5. EREDIENSTEN
6. PASTORAAT
7. KERKENRAAD
8. COLLEGE van KERKRENTMEESTERS
9. DIACONAAAT
10. JEUGDWERK en VORMING
11. ZENDING en EVANGELISATIE
12. CONTACTEN en COMMUNICATIE
13. BIJLAGEN
  - 13.1. Werkplan/jaarplan pastoraat; Preekbeurten
  - 13.2. Werkplan/jaarplan Diaconie
  - 13.3. Reglement jeugdraad
  - 13.4. Financiën en beheer
  - 13.5. Werkplan/jaarplan(begroting) kerkrentmeesters
  - 13.6. Plaatselijke regeling
  - 13.7. Beleid Begrafenis en crematie
  - 13.8. Beleid Huwelijk en samenwonen
  - 13.9. Beleid Vrouw en ambt
  - 13.10. Lijst van communicatiemiddelen en interne en externe contacten

1. INLEIDING

Binnen de Protestantse Kerken in Nederland zijn gemeenten gehouden iedere 4 jaar een plan te maken waarin zij vastleggen hoe zaken geregeld zijn in de Gemeente en welke voornemens zij hebben voor de komende periode.

Om te komen tot dit nieuwe beleidsplan is door de kerkenraad besloten om een beleidswerkgroep in te stellen gevormd door drie kerkenraadsleden en zes gemeentelieden. Bij het opstellen van dit beleidsplan hebben we gebruik gemaakt van de opzet van het vorige plan.

Alle hoofdstukken zijn besproken en waar nodig herschreven. De bijlagen zijn geactualiseerd en de nieuwe plannen zijn gemaakt en opgeschreven. De beleidswerkgroep heeft naast de inhoud ook gekeken naar het taalgebruik, hoe leesbaar is het beleidsplan. Dat blijkt nog niet eenvoudig; een leesbaar beleidsplan schrijven.

Het concept beleidsplan is aangeboden aan de kerkenraad, waarna de opmerkingen en aanvullingen zijn verwerkt.

Tenslotte is het concept beleidsplan 2011-2015 door de kerkenraad in de vergadering van 25 oktober 2010 voorlopig vastgesteld en op de gemeenteavond van 8 november 2010 gepresenteerd aan de gemeente.

Deze reacties zijn door de kerkenraad besproken en schriftelijk beantwoord. De inleiding is verder ingevuld en de taalfouten zijn verbeterd. Ten opzichte van het concept zijn er geen inhoudelijke of beleidsmatige wijzigingen geweest. Na nog enkele tekstuele correcties is het Beleidsplan 2011-2015 door de kerkenraad in de vergadering van 28 december 2010 vastgesteld.

Dit beleidsplan is bedoeld om iedere betrokkene bij onze Hervormde gemeente te Oud-Vossemeer inzicht te geven in het beleid en de beleidsvoornemens voor het zo goed mogelijk functioneren van onze gemeente.

Wij weten ons in dit alles volledig afhankelijk van onze Heer Jezus Christus, de Koning der Kerk, Die door de Heilige Geest de gemeente leidt en regeert. Hierbij schakelt Hij mensen in voor Zijn dienst. Vanuit dit belijden willen wij onze verantwoordelijkheid nakomen om invulling te geven aan het door de kerkenraad vastgestelde beleid met het oog op het welzijn van de gemeente.

Als structuur voor het beleidsplan is gekozen om eerst de gemeente en haar missie en visie te beschrijven. Daarna komen de hoofdstukken erediensten en pastoraat. Dan komen de hoofdstukken over kerkenraad, college van kerkrentmeesters, diaconaat. Vervolgens komen de hoofdstukken over jeugdwerk en vorming, evangelisatie en zending aan de orde. Tenslotte de beschrijving van contacten en communicatie, gevolgd door de bijlagen.

Er is getracht de hoofdstukken zo kort en bondig mogelijk te houden, waarbij aansluiting gezocht is bij de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), waaruit alleen de voor het beleidsplan essentiële zaken zijn overgenomen. Voor algemene zaken dient men dus de diverse ordinanties van de kerkorde te raadplegen.

Het concrete beleid wordt uitgewerkt in werk- en/of jaarplannen die zijn/worden opgenomen als bijlagen van het beleidsplan.

2 . HISTORIE HERVORMDE KERK OUD-VOSSEMEER

Bedijking / Kerkrecht

Het juiste tijdstip, waarop in Oud-Vossemeer een kerk is gesticht is niet bekend.

Het ontstaan van het dorp Vossemeer begint geschiedkundig bij de 1^e uitgifte van gronden bij oorkonde van hertog Willem van Beieren, graaf van Holland, waarin hij op 3 november 1410 het eerste deel van de heerlijkheid Vossemeer ter bedijking uitgaf. Vossemeer werd een ambachtshoofdelijkheid, d.w.z. een gebied met rechtsmacht. In de 1^e uitgifte werd aan de heren van Vossemeer de "gifte van kerken" verleend als onderdeel van de heerlijkheidsrechten. Dit privilege wordt als "kerkrecht" omschreven.

De ambachtsheren kregen toestemming om in hun gebied een kerk te stichten als zich een dorp van enige omvang had ontwikkeld. De 1^e uitgifte van gronden betrof voornamelijk de polder Oud-Vossemeer. De 2^e en 3^e uitgifte betreffen die van 1415 en 1433.

De bedijking van de Kerkepolder heeft tussen 1450 en 1460 haar beslag gekregen.

Hierin ontstond het dorp Vossemeer. Het werd een ringdorp waar de huizen rond de kerk staan.

Volgens Ermerins is in het jaar 1452 in Vossemeer een kapel gesticht welke later de parochiekerk is geworden.

Daarvoor, in 1436, was er al een kapel gebouwd op of aan de dijk tussen de Hikke- en de Broekpolder. Hiermee kan de latere parochiekerk niet zijn bedoeld omdat de plaats van dorp en kerk nog niet was ingepolderd. De kerk viel onder het bisdom Luik en was verbonden aan de parochie van Tholen. De vroeger met een gracht omgeven kerk was gewijd aan de Heilige Johannes de Doper schutspatroon van Oud-Vossemeer.

De 1e pastoor was in 1493 Johannes Witsen, ruim 50 jaar oud. Zijn grafsteen in de kerk van Tholen vermeldt dat hij op 14 november 1499 is overleden.

(Ambachts)heren

De ambachtsheren benoemden voor het eerst (althans voor zover bekend) in 1504 de kerkmeesters. Uit de resolutie is echter niet op te maken of dit een nieuwigheid was, zodat het wel waarschijnlijk is dat er langer kerkmeesters in opdracht van de heren fungeerden. In datzelfde jaar zijn rondom of aan de kerk straten aangelegd.

In 1510 droegen de heren de kerkmeesters op de vergroting van de kerk voor te bereiden en daartoe de benodigde materialen aan te kopen. De invloed van de ambachtsheren t.o.v. de kerkelijke gemeente was in die tijd zeer groot. Toch is hierin in de loop van de tijd verandering gekomen. Tegen het einde van de roomse periode is het handhaven van het strikte kerkrecht in onbruik geraakt. De heren van Vossemeer hebben zich op het tijdstip, dat de politieke en godsdienstige twisten een hoogtepunt bereikten, afzijdig gehouden en hun energie gebruikt voor de grote inpolderingen van Oud- en Nieuw-Vossemeer.

In de 1^e helft van de 17^e eeuw lieten de heren van Vossemeer vrijwel alle zaken van de kerk aan zich voorbij gaan. Gebrek aan gegevens is de oorzaak dat men naar de juiste reden hiervan slechts kan gissen.

Hoewel de heren in de 2^e helft van de 17^e eeuw hebben geprobeerd het verloren terrein te herwinnen is dat niet gelukt. Na de omwentelingen van 1795 zijn zowel Oud- als Nieuw-Vossemeer onttrokken aan het gezag van de ambachtsheren en kwam er een definitief einde aan de directe bemoeienis van de heren met de kerken en kerkelijke gemeenten.

Reformatie

Tussen 1555 en 1557 zijn er enige zaken die duiden op de Reformatie. Tien jaar later vond de Beeldenstorm plaats. In Vossemeer brengen de kapelaan en de koster ten tijde van de "goddeloze" beeldenstorm de kelken, zilverwerk en ornamenten in veiligheid en dragen ze in het bijzijn van de kerkmeesters en schepenen deze kostbaarheden aan de baljuw over.

Als gevolg van de Beeldenstorm breekt de 80-jarige oorlog uit en komt de hertog van Alva met een leger naar de Nederlanden. Ook in Zeeland breekt de opstand in al z'n hevigheid

los. Oud-Vossemeer wordt op 7 oktober 1576 door de soldaten van de Prins van Oranje platgebrand. Ook de kerk wordt zwaar beschadigd.

In 1577 koos Tholen de zijde van de prins. Het jaar daarop vond de reformatie op Tholen plaats. In 1578 en 1579 werd het dak van de kerk hersteld die “zeer vuyl gemaect ende van binnen geheel gebroken ende gheramponneerd was” door de daarin gelegen soldaten.

De katholieke geestelijkheid verliet het eiland.

De 1^e predikant was de uit Vlaanderen afkomstige Ephraim Jansz. Dierckens, die in 1583 als zodanig is opgetreden. In het geschiedkundig boek van de ambachtsheren, “het Land van 1000 Heren”, passeren tot het eind van de 18^e eeuw alle predikanten de revue, zeer interessant maar te uitgebreid om hier te vermelden.

Na een lange periode van Samen op weg zijn de Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerk en de Evangelisch Lutherse Kerk met ingang van 1 mei 2004 samen gegaan in de Protestantse kerk in Nederland. De Hervormde Kerk in Oud-Vossemeer is hierin meegegaan.

Kerkgebouw en omgeving

De kerk had een rechthoekig grondplan, d.w.z. ten oosten van de toren een vijf traveeën lang schip en een iets smaller, twee traveeën diep koor met een uit drie zijden gevormde koorluiting (een travee is een gewelfdeel dat zich tussen twee verticale elementen bevindt, bijv. bij een kerk het gewelfvlak tussen twee bogen of twee steunberen).

Aangenomen kan worden dat deze eenbeukige kerk de uitbreiding zal zijn geweest van de in 1452 gebouwde kapel. Het kerkgebouw diende voor de gehele heerlijkheid, d.w.z. dat in de “Roomse” periode ook die van Nieuw-Vossemeer in Oud-Vossemeer kerkten.

De toren vormt het oudste deel van het gebouw. De korte vierkante toren wordt door de kerk aan drie zijden ingesloten door de westelijke travee, zodat alleen de westzijde zichtbaar is. Het transept (dwarsschip) is veel jonger dan het schip en ook van een kleiner soort steen opgetrokken, zo is geconstateerd bij de restauratie van het gebouw in 1914.

Op last van het Franse bestuur is er in het jaar 1798 door een commissie van Protestanten en Rooms-Katholieken een overeenkomst opgesteld waarin het eigendomsrecht van de kerk werd geregeld. De Johannes de Doperkerk, na de reformatie door de protestanten voor hun eredienst in gebruik genomen, komt daarbij definitief aan de Nederduits Gereformeerde gemeente. Door een evenredige betaling naar het zielental is aan de Rooms-Katholieke gemeenschap een schadevergoeding van 160 gulden en 13 stuivers betaald en is de kerk overgegaan “in wettigen en altoos duurenden eigendom aan het Hervormd genootschap.”

De herbouw van de kerk, nu geschikt gemaakt voor de protestantse eredienst, vond plaats in 1595. In 1829 werd het kerkhof rond de kerk gesloten waarna het begraven plaats vond op de nieuwe begraafplaats aan de Molenstraat.

In het begin van de 17^e eeuw liep er een gracht rond de kerk. De inwoners moesten het deel ervan tegen hun huis in orde houden. In 1757 bestond de gracht nog. In 1832 was al meer dan de helft van de ring gedempt en stonden op de binnenring huizen. Nog in dezelfde eeuw werd ook de rest van de gracht gedempt.

De kerk van Oud-Vossemeer is ook voor andere doeleinden gebruikt; in een deel van de kruiskerk werd school gehouden. De noordoostelijke dwarsbeuk is hiervoor zelfs uitgebreid. Er was ruimte voor 90 leerlingen, het overige deel van de soms wel 170 leerlingen werd in de consistorie ondergebracht. Voor al deze leerlingen was een onderwijzer beschikbaar die in de zuidelijke dwarsbeuk woonde.

De bouw van de nieuwe openbare school aan de Molenstraat vond plaats in 1836. Na opheffing van de school in het kerkgebouw kreeg ook de noordbeuk een woonfunctie.

In 1913 is begonnen met een ingrijpende restauratie van de kerk. De beide woningen in het transept zijn toen bij de kerk betrokken. Hierin zijn toen een consistoriekamer en catechisatiekamer ondergebracht. Deze indeling bestaat nu nog.

Koperen kroon 1

Het gilde van handboogschutters met Sebastianus als patroon bleef na de Hervorming voortbestaan. Op de zondag vóór St-Jan, als het kermis was, schoten zij "op de vogel". Door hun handel en wandel joegen de gildebroeders de kerkelijke overheid tegen zich in het harnas zodat uiteindelijk het schieten op zondag werd verboden. Het gilde werd opgeheven en het gildezilver verkocht, toch koesterden de gildebroeders kennelijk geen wrok tegen de kerk. Met de opbrengst werd in 1740 een koperen kroon gekocht die sindsdien de kerk siert.

Koperen kroon 2

De grootste kroon is een geschenk van de in 1732 in Oud-Vossemeer geboren Johannes van Rosevelt. Johannes van Rosevelt was schoolmeester te Scherpenisse en was de zoon van Pieter van Rosevelt, schoolmeester en koster te Oud-Vossemeer.

Bij testament legateerde hij de kerk 150 gulden voor het maken van een koperen kroon van 2 hoog met 12 armlakkers.

Het geslacht van Ro(o)sevelt en Oud-Vossemeer zijn overigens sterk met elkaar verbonden; heet vermoeden bestaat dat Claes Martenszn van Rosevelt, één van de voorouders van de Amerikaanse president F.D.Roosevelt (1882-1945), afkomstig is van Oud-Vossemeer,

Doopbekken

Het zilveren doopbekken is in de 18e eeuw geschonken door Johanna Ermina van Rosevelt, de moeder van mr. D.P.Recxstoot, Heer in Oud- en Nieuw Vossemeer, Schepen van Tholen, bewindhebber van de West Indische Compagnie ter Kamer Zeeland.

Koperen lezenaar

De koperen lezenaar is een schenking van Johan Isebree, burgemeester van Goes, gehuwd met Catharina Elisabeth van Rosevelt, aan de Waalse kerk te Goes.

Bij de schenking was bepaald dat de lezenaar na opheffing van de Waalse kerk naar de kerk van Oud-Vossemeer zou worden overgebracht. Dit vond plaats in 1856.

Luidklok

De luidklok is in 1943 door de Duitsers gevorderd om omgesmeed te worden voor de oorlogsindustrie. In 1948 is een nieuwe klok geplaatst die als opschrift heeft:

"Mijn stem vervangt hem die na zijn laatste lied in Duitsland 't leven liet Oud-Vossemeer hoort mij weer"

Orgel

Het orgel met eikenhouten kast is omstreeks 1917 in de kerk geplaatst door de fa. Standaard te Rotterdam, nadat de kerk in 1913 gerestaureerd was.

Het systeem is pneumatisch.

3. GEMEENTE

De Hervormde gemeente te Oud-Vossemeer maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) en behoort tot de classis Zierikzee.

Levend uit Gods genade in Jezus Christus vervult de kerk de opdracht van haar Heer om het Woord te horen en te verkondigen en de Sacramenten te ontvangen en te vieren.

De Heilige Schrift is de enige bron en norm van de kerkelijke verkondiging en dienst, waardoor de kerk belijdt de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest.

De belijdenisgeschriften vertolken het geloof van de kerk der eeuwen en vormen de traditie waardoor het geloof tot ons gekomen is. Het belijden van de hervormde gemeente van Christus te Oud-Vossemeer geschiedt in gemeenschap met de belijdenis van het voorgeslacht zoals verwoord in de belijdenisgeschriften van de katholieke (dat is algemene christelijke) kerk¹ en die van gereformeerde traditie². De gemeente verstaat dat niet slechts als historisch gegeven: ze herkent daarin haar eigen geloof en deelt daarin.

Gezonden in de wereld en geroepen tot de bediening van de verzoening, getuigt de kerk in verkondiging en dienst aan alle mensen en aan alle volken van het heil in Jezus Christus. De gemeente is bij haar getuigenis in woord en daad gehouden om zich te bewegen in de weg van haar belijden en al haar leden zijn geroepen het belijden te toetsen bij het licht van de Heilige Schrift. De gemeente weert wat haar belijden weerspreekt.

Als gemeente belijden wij: "Ik geloof in één heilige algemene Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen". Daarom weten wij ons verbonden en onderhouden wij contacten met de andere kerken in Oud-Vossemeer. Hierbij gaan we uit van de zaken die ons samenbinden, gemeenschappelijk hebben en belijden. Naast de Hervormde gemeente zijn er in Oud-Vossemeer een Rooms-katholieke kerk, een Gereformeerde kerk, een Christelijk Gereformeerde kerk en een Gereformeerde Gemeente in Nederland.

Bij thema's waarin wij van elkaar verschillen in leer en/of opvatting zoeken we samen, waar mogelijk, naar het gemeenschappelijk verstaan van de Heilige Schrift waarbij wij gehoorzaam zijn aan de Bijbel en de traditie waarin wij staan.

Een gemeente is de gemeenschap die, geroepen tot eenheid, getuigenis en dienst, samenkomt rondom Woord en de sacramenten. Tot de gemeente behoren doopleden, belijdende leden, gastleden, de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden alsmede zij die blijf geven van verbondenheid met de gemeente.

• ¹ de Apostolische geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea en de geloofsbelijdenis van Athanasius;

• ² de catechismus van Heidelberg, de catechismus van Geneve en de Nederlandse geloofsbelijdenis met de Dordtse leerregels;

Doopleden zijn zij die in een gemeente van de PKN de doop hebben ontvangen of die in een andere Christelijke gemeente de doop hebben ontvangen en zijn overgekomen naar de PKN, en ingeschreven staan in het register van de gemeente.

Belijdende leden zijn zij die in een gemeente van de PKN openbare belijdenis van het geloof hebben afgelegd, of in een andere Christelijke gemeente de doop hebben ontvangen en belijdenis van het geloof hebben afgelegd en als belijdend lid zijn overgekomen naar de PKN en na het beantwoorden van de 3de belijdenisvraag³ zijn ingeschreven in het register van de gemeente.

Als lid van een gemeente kunnen - op hun schriftelijk verzoek en met instemming van de kerkenraden van de betrokken gemeenten - in het register van de gemeente ook worden ingeschreven de leden van de kerk die hun vaste woonplaats hebben binnen het grondgebied van een andere tot de kerk behorende gemeente. Als gastleden kunnen in het register van de gemeente ingeschreven worden die leden van kerken waarmee de PKN bijzondere betrekkingen onderhoudt. Deze inschrijving kan pas plaatsvinden als de kerkenraad van de eigen gemeente hiertegen geen bezwaar heeft en nadat door de kerkenraad met de betrokkenen is gesproken over motieven en geloofsovertuiging en op basis hiervan een beslissing heeft genomen.

Tot de gemeenschap van de gemeente worden eveneens gerekend de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden, alsmede degenen die blijk geven van hun verbondenheid met de gemeente en door of namens betrokkenen of hun wettelijke vertegenwoordigers daar geen bezwaar tegen wordt gemaakt.

• ³ De 3e belijdenisvraag luidt: "Wilt u, in de gemeenschap van de Protestantse Kerk in Nederland en onder haar opzicht, getrouw zijn onder de bediening van het Woord en de sacramenten, volharden in het gebed en het lezen van de Heilige Schrift, en wilt u met de u geschonken gaven meewerken aan de opbouw van de gemeente van Christus."

4. MISSIE en VISIE

De gemeente is het lichaam van Christus waarvan Jezus Christus het Hoofd is en de gemeenteleden de ledematen zijn. De Bijbel, het betrouwbare Woord van God, is het fundament van de gemeente. De gemeente wil zich laten leiden door de verzoenende en levenwekkende kracht van het Evangelie van Jezus Christus, onze Heer en Heiland.

Gods Woord neemt een centrale plaats in wat tot uitdrukking komt in het gemeentelven. Gemeenteleden worden geroepen het Evangelie te verkondigen, hun geloof uit te dragen en met woord en daad te getuigen in het leven van alledag.

Het leven van alledag mag als gave van God gezien en ontvangen worden. Wij leven van zondag tot zondag, steeds uitziend naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waarbij de Christelijke feestdagen hoogtepunten zijn in het kerkelijk jaar. Samen zijn we een gemeente van Jezus Christus, die een levende, hechte en toegankelijke gemeenschap vormt, waarin alle gemeenteleden zich betrokken weten op het Christelijk geloof.

We willen ruimte bieden aan alle gemeenteleden, van jong tot oud, zodat zij zich thuis voelen in de gemeente, en aan ieder van hen het Evangelie van Jezus Christus doorgeven op een toepasselijke manier. Zodat alle gemeenteleden door het Woord opgebouwd en gesterkt worden in het geloof. Door het luisteren naar het Evangelie kunnen we als gemeente leren welke weg we moeten gaan en hoe we moeten omgaan met de continue veranderingen in kerk en samenleving.

Als gemeente en gemeenteleden nemen we onze plaats in de samenleving in, met oog en hart voor het heil van onze naasten dichtbij en veraf.

Vanuit het christelijke geloof wil de gemeente recht doen aan wie de mens is in het licht van Gods Woord. Als christelijke gemeente staan we enerzijds in een bepaalde traditie van de kerk van alle eeuwen en plaatsen, tegelijk weten we ons verbonden met iedere christen ongeacht in welke traditie hij staat en vanwaar uit hij zijn geloof beleeft.

De gemeente hoort bij, en richt zich op het dorp Oud-Vossemeer en biedt een kerkelijk onderkomen voor iedereen die zich er thuis weet. In de loop der jaren heeft de gemeente min of meer een streekfunctie gekregen, zonder daar beleidsmatig op gericht te zijn.

De gemeente is in woord en daad gastvrij. Deze gastvrijheid wordt allereerst zichtbaar in de zondagse erediensten: een ieder is welkom! Daarnaast kunnen mensen, wanneer zij dat willen deelnemen aan het gemeentelven zoals dat zichtbaar wordt in clubs, commissies en kringen en ontmoetingen. De kerkenraad voert actief beleid om contacten te onderhouden en/of uit te bouwen met leden die niet (meer) kerken.

Zo kan en wil de Hervormde gemeente Oud-Vossemeer in de komende periode als levende gemeenschap gestalte geven aan de opdracht van haar Heer en Koning.

5. EREDIENSTEN

Op de zondag, de dag des Heren, komt de gemeente samen om de Heilige Schrift te lezen, naar de Evangelieverkondiging te luisteren, te zingen en te bidden, voor de bediening van de Heilige Doop en de viering van het Heilig Avondmaal.

Verder komt de gemeente samen in bid- en dankstond voor gewas en arbeid, kerkdiensten op de christelijke feestdagen, oudejaarsavond en nieuwjaarsmorgen, en in trouwdiensten en rouwdiensten. De gemeente viert en gedenkt de komst (advent), de geboorte, het lijden, het sterven en de opstanding van Christus, Zijn Hemelvaart en de uitstorting van de Heilige Geest. De erediensten nemen in het gemeentelven een centrale plaats in en worden geleid door hen die daartoe in de kerkorde zijn aangewezen. Tijd, aantal en plaats van de kerkdiensten worden vastgesteld door de kerkenraad.

Iedere zondag worden er 2 diensten gehouden waarbij de volgende orde van dienst wordt aangehouden:

- Welkom en afkondigingen;
- Binnenkomst kerkenraad en predikant;
- Voorzang;
- Predikant wordt naar de preekstoel gebracht door de ouderling van dienst;
- Stil gebed
- Votum en groet;
- Zingen;
- Wet (morgendienst) / geloofsbelijdenis (avonddienst);
- Zingen;
- Gebed om de opening van het Woord;
- Schriftlezing(en);
- Zingen;
- Verkondiging;
- Zingen;
- Dankgebed en voorbede;
- Collecten;
- Zingen;
- Zegen.

Toelichting op de erediensten

Welkom en afkondigingen worden vóór de aanvang van de dienst gedaan door een kerkenraadslid. Daarna komen kerkenraad en predikant de kerk binnen en neemt de predikant plaats naast de ouderling van dienst.

Na het zingen van de voorzang, een gezang uit de hervormde bundel van 1938 of een psalm, wordt de predikant door de ouderling van dienst naar de preekstoel gebracht en Gods zegen gewenst.

De gemeentezang neemt een belangrijke plaats in het geheel van de liturgie. Wij zijn gewoon om te zingen uit de psalmberijming van 1773 en er is de mogelijkheid tot het zingen van gezangen uit de Hervormde gezangenbundel van 1938. Tijdens de diensten op de christelijke feestdagen en in doop- belijdenis- en huwelijksdiensten bestaat ook de mogelijkheid tot het zingen uit andere bundels. Dit geldt eveneens voor de diensten rondom de sluiting van het winterwerk, de jeugd- en kinderdiensten en de tweejaarlijkse dienst met de catechisanten van Philadelphia. In deze laatstgenoemde diensten kunnen catechisanten een rol vervullen in de liturgie.

Het accent in de gemeentezang ligt op het zingen van de psalmen. Dit in verbondenheid met de kerk van alle eeuwen en plaatsen.

In de morgendienst worden de Tien Geboden gelezen, in zijn geheel of een gedeelte meer uitgewerkt, en de samenvatting van de wet, zoals door Jezus Christus gegeven. In de avonddienst belijden we ons geloof in gemeenschap met de katholieke kerk met de Twaalf Artikelen of de geloofsbelijdens van Nicea. Ook kan bij gelegenheid het geloof worden beleden met een artikel uit een van de belijdenisgeschriften van de gereformeerde traditie zoals opgenomen in de voetnoten bij hoofdstuk 3. In de dienst wordt de schriftlezing gewoonlijk gelezen uit de Herziene Statenvertaling.

Tijdens de dienst zijn er twee collecten, voor kerk en eredienst, die als regel gehouden worden tijdens het voorspel voorafgaande aan het zingen voor de slotzang. Op de eerste zondag van de maand is de eerste collecte voor de diaconie. Aan het einde van de dienst is er bij de uitgang de extra collecte voor het volgens het collecterooster vastgestelde doel.

Bediening van de Heilige Doop

De kerkenraad, met name de predikant en wijkouderling, voeren een gesprek over de betekenis van de doop met hen die de doop voor zichzelf of hun kind(eren) wensen.

Ouders of verzorgers die geen belijdend lid zijn mogen antwoord geven op de doopvragen nadat zij in een aantal bijeenkomsten doopcatechese hebben gevolgd of tijdens enkele gesprekken aan hen de betekenis en het wezenlijke van de doop is uitgelegd.

Bij de bediening van de Heilige Doop wordt gebruik gemaakt van het hertaalde formulier en mogen de kinderen uit de kerk naar voren komen.

De kerkenraad belegt in de week voorafgaande aan de bediening van de Heilige Doop een bijeenkomst ter bezinning voor gemeenteleden.

Viering van het Heilig Avondmaal

De gemeente viert 4 maal per jaar de maaltijd des Heeren, waarvan 1 keer op Goede Vrijdag. Vanaf 2011 zullen er 5 avondmaalsdiensten per jaar gehouden worden, waarvan 1 op Goede Vrijdag. Na de avondmaalsdienst op Goede Vrijdag wordt er geen dankzeggingsdienst gehouden. Belijdende leden kunnen deelnemen aan het Heilig Avondmaal. Kerkdiensten voorafgaand en volgend op de viering van het Heilig Avondmaal staan in het teken van resp. voorbereiding en dankzegging.

De kerkenraad belegt in de week voorafgaande aan de viering van het Heilig Avondmaal een bijeenkomst ter bezinning en verzoening, met het oog op een waardige viering.

Bij voorbereiding wordt het eerste gedeelte van het hertaalde formulier gelezen en bij de viering het gedeelte dat begint met Christus gedachtenis.

In voorkomende gevallen zal het Heilig Avondmaal ook aan huis gevierd worden bij en met gemeenteleden die niet in staat zijn deel te nemen aan de viering in de kerkdienst.

De Hervormde Gemeente Oud-Vossemeer, de Gereformeerde kerk Tholen, de Hervormde Gemeente Immanuël Tholen en de Hervormde Gemeente (Rehoboth) Sint-Maartensdijk verzorgen samen totaal 5 diensten op zondagmiddag in zorgcentrum Ten Anker waarin het Heilig Avondmaal gehouden wordt.

Start en afsluiting van het winterwerk

Bij de voorbereiding van deze diensten worden de catechisanten, zondagschool en de clubs nauw betrokken.

Dienst waarin openbare belijdenis van het geloof wordt afgelegd.

De belijdenisdienst wordt mede voorbereid en vormgegeven door de belijdeniscatechisanten. In de regel wordt deze dienst gehouden op Palmzondag.

Aangepaste dienst t.b.v. verstandelijk gehandicapten

Deze dienst wordt voorbereid in samenwerking met de catechesegroep van Philadelphia, waarbij de catechisanten actief aan de dienst kunnen meewerken door bv de schriftlezing en collecten te verzorgen.

Medewerking van koren in de eredienst:

Tijdens de morgendiensten op eerste Kerstdag, eerste Paasdag en bij opening van het winterwerk verleent het kerkkoor haar medewerking. In de dienst ter afsluiting van het winterwerk verleent het kinderkoor Matthanja haar medewerking.

Diensten onder verantwoording van de hervormde en gereformeerde kerkenraad:

Jeugddiensten en kinderdienst

De jeugdraad organiseert per jaar 6 jeugddiensten en 1 kinderdienst. Deze diensten vallen onder verantwoordelijkheid van de hervormde en gereformeerde kerkenraad.

In deze diensten kan er afgeweken worden van de klassieke liturgie zoals die in de hervormde gemeente van Oud-Vossemeer gebruikelijk is.

Avonddienst eerste paasdag

Eerste paasdag 's avonds is er een gezamenlijke dienst in de Hervormde Kerk waar de mogelijkheid bestaat tot het uitnodigen van een koor of gospelgroep. Deze eventuele uitnodiging wordt gedaan door de gezamenlijke kerkenraden.

Niet ambtelijke diensten:

Openluchtdienst

Op eerste pinksterdag wordt 's middags een openluchtdienst belegd. Deze dienst komt tot stand door samenwerking tussen de Hervormde Gemeente, de Rooms-Katholieke Kerk en de Gereformeerde Kerk. Onze gemeente wordt bij deze samenwerking, die openluchtdienstcommissie wordt genoemd, vertegenwoordigd door de GZEC.

Volkskerstzangdienst

Op de maandag voorafgaand aan Kerst beleggen de Rooms-Katholieke kerk, de Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente een zangdienst waaraan de drie kerken hun medewerking verlenen, indien mogelijk door de verschillende voorgangers van de drie kerken. OVM verleent traditiegetrouw eveneens een bijdrage aan deze bijeenkomst.

6. PASTORAAT

Christus Jezus heeft als de Goede Herder pastorale zorg verleend aan de mensen. We kunnen over Zijn pastorale zorg lezen in de Evangelieën. Hij heeft de predikanten en ouderlingen en diakenen geroepen om zijn werk voor te zetten. In een pastorale ontmoeting wordt er geluisterd en gesproken vanuit het werk van Christus. Het doel is om de mens in zijn omstandigheden in Bijbels licht te plaatsen om vandaar uit de mens te troosten, te bemoedigen en te vermanen. Zo ontmoeten we Christus in ons dagelijks leven en leren we Hem kennen en ontvangen we geloof, hoop en liefde.

Naast het ambtelijke pastoraat is er ook het pastoraat van gemeenteleden onderling door met woord en daad naar elkaar en de mensen in het dorp om te zien.

Zo nodig wordt verwezen naar maatschappelijke hulp, of zorg geboden door het inschakelen van bestaande organisaties op het gebied van (pastorale) hulpverlening.

Het pastoraat omvat het volgende:

- (lichamelijk en psychische)zieken: bezoek zowel thuis als in het ziekenhuis als in speciale instellingen.
- Crisispastoraat: het door de predikant (indien gewenst met ouderling en of diaken) bezoeken van gemeenteleden of inwoners van Oud-Vossemeer die al dan niet een beroep op de kerk doen i.v.m. omstandigheden die vragen om geestelijke ondersteuning. Dit pastoraat kan indien nodig aanhouden in regelmatig pastoraal contact.
- Geboorte: de predikantsvrouw bezoekt enkele weken voor de geboorte van het kind de moeder. Na de geboorte bezoekt zij tijdens de kraamtijd nogmaals het gezin. Predikant gaat in de week daarna op bezoek.
- Doopbezoek: de predikant bezoekt de doopouders thuis om met hen te spreken over de wens om te dopen, het onderwijs van de kerk zoals in het doopformulier gegeven. De doopzitting vindt plaats in de week voorafgaande aan de doopdienst en deze is indien van toepassing met de andere doopouders. De doopzitting wordt gedaan door de predikant en wijkouderling.
- Catechese en belijdeniscatechese: ongeveer een keer in het anderhalf jaar heeft de predikant een persoonlijk gesprek met iedere catechisant. Indien gewenst vinden er regelmatig gesprekken plaats. Met de belijdeniscatechisanten gedurende het seizoen twee à drie keer.
- Huwelijk: de predikant voert gesprekken met ongehuwde stellen, ook wanneer zij nog geen huwelijksplannen hebben. Het doel is om naar hen te luisteren en te helpen om vanuit een christelijke houding met elkaar om te gaan. Wanneer het huwelijk wordt aangevraagd zijn er voorafgaande aan de huwelijksinzegening gesprekken waarvan de laatste met de wijkouderling, waar het huwelijksformulier besproken wordt. Wederzijdse ouders worden in de maand voorafgaande aan het huwelijk door de predikant bezocht.
- Huwelijksjubilea: bij huwelijksjubilea van 25 jaar en elke 5 jaar langer wordt contact gezocht met het echtpaar door de wijkouderling. Een felicitatiebezoek wordt door de predikant en/of wijkouderling afgelegd rondom huwelijksjubileum van 25, 40, 50, 55, 60 en 65 jaar. De wijkouderling vraagt aan de betrokkene of zij in de voorbode genoemd willen worden en of het in de kerkbode genoemd mag worden.
- Verjaardagen: vanaf 70 jaar krijgen mensen, indien gewenst rondom hun verjaardag bezoek van de predikant. Het streven is om de 70+ ook ongeveer een half jaar na hun verjaardag te bezoeken, zodat de ouderen twee keer per jaar bezoek ontvangen van de predikant.
- Stervenspastoraat: in deze periode is het pastoraat erop gericht om de stervende te begeleiden in het verlaten en loslaten van deze wereld. Ook de familie heeft de aandacht van de predikant.

- Overlijden: bezoek door predikant aan de nabestaanden, het leiden van de eventuele rouwdienst, en de nazorg na de begrafenis.
- Bezoek aan nieuw-ingekomenen en aandacht voor mensen die van elders meeleven.
- Huisbezoek: door de ouderlingen in hun eigen wijk, die daarin bijgestaan kunnen worden door de diakenen en de ouderlingen-kerkrentmeesters, waarbij wordt gestreefd om minimaal eenmaal in de vier jaar een pastoraal bezoek te brengen bij gemeenteleden.

Over inhoud, verdeling, planning en voortgang van de pastorale arbeid wordt gesproken in het zogenaamde consistorieoverleg dat regelmatig in het jaar wordt gehouden. Predikant en wijkouderlingen kunnen zo elkaar toerusten en op de hoogte brengen van de werkzaamheden in de gemeente en de wijken.

Een goede organisatie en registratie van bezoekwerk is noodzakelijk om te komen tot een zodanige herderlijke zorg dat niemand vergeten of over het hoofd gezien wordt.

De wijkouderling draagt hierbij de verantwoording voor registratie van de gemeenteleden, waaronder ook de geboorteleden, in zijn wijk.

7. KERKENRAAD

Het leiden en dienen van de gemeente is toevertrouwd aan de kerkenraad als ambtelijke vergadering, opdat alles wordt gericht op de gehoorzaamheid aan Christus, het Hoofd der Kerk.

Als christenen geloven wij dat mensen van Christuswege door de gemeente tot het ambt geroepen worden om een leidende en dienende rol in de kerk te vervullen.

De kerkenraad formuleert beleid voor de gemeente, draagt dat uit en ondersteunt de gemeente in de uitvoering ervan. Daarmee is de kerkenraad verantwoordelijk voor alle activiteiten die in de gemeente plaatsvinden. De kerkenraad heeft de taak leiding te geven aan de gemeente. Kerntaken hierbij zijn:

- de bediening van het Woord van God en de bediening van de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal;
- de missionaire, diaconale en pastorale arbeid;
- de vorming en toerusting van de gemeenteleden;
- de zorg voor de financiële zaken van de gemeente;
- zorg te dragen voor het geheel van de kerk, hetgeen onder andere tot uitdrukking komt in haar aandacht voor de gemeenschap van kerken ter plaatse en afvaardiging naar de vergaderingen van de Hervormde classis Zierikzee.

De kerkenraad bestaat uit twaalf ambtsdragers: een predikant, vier ouderlingen, vier diakenen en drie ouderlingen-kerkrentmeesters.

De verkiezing van ambtsdragers vindt plaats door de gemeente nadat de kerkenraad uit de door de stemgerechtigde leden ingediende aanbevelingen voor elke vacature een dubbeltal heeft gesteld. Voor deze werkwijze is de kerkenraad door de gemeente gemachtigd tijdens de zesjaarlijkse stemming.

Alleen belijdende leden komen in aanmerking voor aanbeveling en zijn stemgerechtigd.

Bij het opstellen van een dubbeltal wordt er naar gestreefd dat de kerkenraad zoveel mogelijk een afspiegeling is van de volle breedte van de gemeente, en dat zowel jongere als oudere leden vertegenwoordigd zijn. Verkiezing vindt schriftelijk plaats in een besloten vergadering van stemgerechtigde leden. Stemmen bij volmacht is niet toegestaan.

De ambtstermijn van ouderlingen en diakenen is vier jaar. Zij zijn eenmaal terstond als ambtsdrager herkiesbaar. De kerkenraad stelt voor de ouderlingen en diakenen een rooster van aftreden vast. Als regel worden verkiezingen gehouden in de maand oktober. Bij tussentijdse vacatures handelt de kerkenraad naar bevind van zaken.

De kerkenraad komt tenminste zes maal per jaar en als regel één keer per maand in vergadering bijeen. Van deze vergaderingen worden notulen gemaakt, die tijdens de volgende vergadering worden doorgenomen, goedgekeurd, en ter vergadering getekend door preses en scriba. De kerkenraad kiest jaarlijks uit zijn midden een moderamen (bestuur), bestaande uit tenminste een preses (voorzitter), een scriba (secretaris) en een assessor (bestuurslid). Daarnaast maken in elk geval een predikant, een ouderling en een diaken deel uit van het moderamen.

Voorafgaand aan een kerkenraadsvergadering bespreken de predikant en de ouderlingen de pastorale, de diakenen de diaconale, en de kerkrentmeesters de vermogensrechtelijke aangelegenheden in een eigen vergadering, waarvan een kort verslag wordt gemaakt. Door een van hen wordt dan tijdens de kerkenraadsvergadering de visie, mening, conclusie of het besluitvoorstel aangaande de betreffende aangelegenheid naar voren gebracht.

De predikant is in het bijzonder verantwoordelijk voor de verkondiging van het Woord, de catechese en de toerusting van de gemeente.

De ouderlingen en de predikant samen hebben een bijzondere verantwoordelijkheid met betrekking tot het pastoraat, het wel en wee van de gemeenteleden.

Pastorale zorg kan zich op persoonlijke en familieomstandigheden richten zoals geboorte, huwelijk, ziekte, overlijden. Maar ook op geestelijke zorg rond geloof, doop en avondmaal en wanneer mensen in een geestelijke crisis verkeren. Deze pastorale zorg is nader omschreven in het hoofdstuk Pastoraat.

Een deel van de ouderlingen heeft als kerkrentmeesters, onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad, als bijzondere taak het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente. Dit wordt verder uitgewerkt in het hoofdstuk College van Kerkrentmeesters.

De diakenen hebben een bijzondere verantwoordelijkheid met betrekking tot het lenigen van nood in en buiten de gemeente en het toerusten van de gemeente tot diaconaal bewustzijn. Zie de verdere omschrijving in het hoofdstuk Diaconaat.

8. COLLEGE KERKRENTMEESTERS

De zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente berust bij de kerkenraad, die de verzorging van de niet-diaconale vermogensrechtelijke aangelegenheden toevertrouwt aan in het bijzonder aangewezen ouderlingen. Deze ouderlingen, aangevuld met twee kerkrentmeesters die geen deel uitmaken van de kerkenraad, vormen tezamen het college van kerkrentmeesters.

Deze zorg omvat alle goederen en bezittingen welke de gemeente als rechtspersoon bezit. Het college van kerkrentmeesters stemt haar beleid af op het beleid van de kerkenraad inzake het gehele leven en werken van de gemeente.

Het college van kerkrentmeesters bestaat uit drie ouderling-kerkrentmeesters en twee kerkrentmeesters.

Het college van kerkrentmeesters wijst uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan. De voorzitter is één van de ouderling-kerkrentmeesters.

Het college van kerkrentmeesters heeft tot taak om, in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad, de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente te scheppen en te onderhouden door:

- Het opstellen van de begroting en de jaarrekening van de gemeente;
- Het zorg dragen voor de geldwerving;
- Het zorg dragen voor het beschikbaar zijn van ruimten voor de eredienst en de andere activiteiten van de gemeente;
- Het beheren van de goederen van de gemeente;
- Het fungeren als opdrachtgever van koster en organisten;
- Het bijhouden van de registers van de gemeente, het doopboek, het belijdenisboek en, indien aanwezig, het trouwboek;
- Het beheren van de archieven van de gemeente;
- Het beheren van de verzekeringspolissen;
- Het bieden van een mogelijkheid voor ouderen, zieken en anderen die aan huis gebonden zijn, om via internet of andere communicatiemiddelen de reguliere diensten en speciale diensten zoals huwelijks- en rouwdiensten te beluisteren. Deze laatste speciale diensten zijn alleen te beluisteren ingeval de betrokken familie hiertoe toestemming heeft gegeven.

Met het oog op deze taak kan de ouderling-kerkrentmeester worden vrijgesteld van pastorale taken en herderlijke zorg.

Om te voorzien in voldoende financiële middelen stelt het college een werkplan op, wat jaarlijks verder wordt uitgewerkt in een jaarplan. Dit werkplan en jaarplan zijn als bijlagen aan dit beleidsplan toegevoegd.

Het college van kerkrentmeesters draagt er zorg voor dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn.

Het college van kerkrentmeesters kan zich laten bijstaan door een of meerdere voor een speciaal doel samengestelde commissie zoals momenteel bijv. de rommelmarktcommissie de bouwcommissie en de projectgroep tuin. Deze commissies vallen onder de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters en de kerkrentmeesters zijn weer eindverantwoordelijk richting de kerkenraad.

9. DIACONAAT

De diaconie vervult een dienende rol, staat open voor de nood van mensen en verleent hulp waar dat krachtens haar doelstelling gewenst of vereist is. In oorsprong kan de doelstelling van het diaconaat worden omschreven als "zorg voor de maatschappelijke belangen en stoffelijke noden van de individuele leden van de gemeente". Deze zorg blijft echter niet beperkt tot de eigen gemeente maar geldt uiteindelijk de gehele samenleving en zelfs wereldwijd.

Immers, zonder zorg voor de samenleving is er geen volwaardige kerk en zou Gods blijde boodschap beperkt blijven tot de eigen gemeenteleden. Juist in het "er zijn" als kerk in de samenleving staan ontmoeting, solidariteit, zorg en hulpverlening centraal. De wereld van nu vereist een ruimere interpretatie van de diaconale doelstelling. Niet alleen de directe individuele hulpverlening is van belang, maar ook het verwijzen naar en inschakelen van maatschappelijke instellingen, die op allerlei terreinen professionele hulp en ondersteuning kunnen geven.

De diakenen vormen samen het college van diakenen dat bestaat uit vier leden. Het college wijst uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan.

Het college van diakenen draagt er zorg voor dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn.

De algemene taken en bevoegdheden van het college van diakenen staan omschreven in Ordinantie¹¹ artikel 3 van de Kerkorde. Verder krijgt de dienende rol gestalte in:

- Het inzamelen van gelden volgens het collecterooster om te kunnen voldoen aan de taakstelling;
- Het in kerkdiensten ambtelijk tegenwoordig zijn;
- Het vervullen van de tafeldienst bij de viering van het Heilig Avondmaal;
- Het afstemmen van het diaconaat op het pastoraat bij de zorg voor zieken, gehandicapten en bejaarden van de gemeente. Dit omvat onder andere de Vrijwillige Hulpdienst. Deze hulpdienst van vrijwilligers kan inspringen als thuiszorg (nog) niet beschikbaar is en er geen familieleden, burens of kennissen zijn waarop een beroep gedaan kan worden.
Het gaat om hulp van eenvoudige aard en voor korte duur en is in principe voor iedereen bestemd ongeacht kerkgenootschap of geloof, dus even inspringen wanneer dit tijdelijk nodig is, zodanig dat een gezin/huishouding draaiende gehouden kan worden;
- Het signaleren van sociale- en/of maatschappelijke nood en het verlenen van hulp en bijstand;
- Het beheer en onderhoud van het verenigingsgebouw, zodat dit beschikbaar is voor activiteiten van de gemeente. Deze omvatten bijvoorbeeld catechese, zondagschool, jeugd- en verenigingswerk, crèche, gemeenteavonden, Bijbelkring, e.d. Daarnaast kan het verenigingsgebouw worden verhuurd voor de viering van huwelijksjubilea, verjaardagen e.d.;
- De zorg om gemeenteleden die niet in staat zijn de kerkdiensten te bezoeken, door het bezoek bij de kerktelefoonluisteraars waarbij dan ook het collectebusje wat ter beschikking wordt gesteld geleegd wordt. De diaconie kan geldelijke steun verlenen bij onvermogen tot betaling van de kosten van aanleg en/of abonnement kerktelefoon;
- Het verzorgen van evenementen t.b.v. oudere of alleenstaande gemeenteleden zoals de "keutjesavond", waarvoor ook leden van de gereformeerde kerk worden uitgenodigd. Alsook het organiseren van een "attentie" in het kader van kerst en jaarwisseling.

Het verenigingsgebouw is in 1956 aangekocht door de diaconie. Het heeft een eigen beheerder en een aparte exploitatie. Omdat het College van Kerkrentmeesters een dusdanig jaarlijkse bedrag aan de exploitatie bijdraagt dat de exploitatie kostendekkend is en zodoende geborgd wordt dat er geen diakonaal geld aangewend wordt voor de exploitatie van het verenigingsgebouw, wordt er jaarlijks overleg gevoerd tussen de diaconie en het College van Kerkrentmeesters over de exploitatiebegroting en rekening.

Een van de diakenen heeft van de kerkenraad de taak gekregen zich in het bijzonder te richten op de jeugd, contacten met hen te leggen en te dienen als aanspreekpunt.

Naar de missionaire opdracht wordt er ook getracht pastorale en diaconale activiteiten te organiseren voor jongeren.

Vóór 1 november dient het college van diakenen de ontwerpbegroting in bij de kerkenraad, met toevoeging van een (gemeenschappelijk met het college van kerkrentmeesters) opgesteld ontwerp collecterooster. Wijzigingen in de ontwerpbegroting en/of ontwerp-collecterooster worden doorgevoerd na overleg met het college van diakenen en bij het ontbreken van overeenstemming na bemiddeling van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken. Na voorlopige vaststelling van de begroting door de kerkenraad wordt deze in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De gemeenteleden worden in de gelegenheid gesteld hun mening, i.c. bezwaren over de begroting kenbaar te maken waarna vaststelling van de begroting en het collecterooster door de kerkenraad volgt. Het college van diakenen legt elk jaar vóór 1 mei de ontwerpjaarrekening over het laatst verlopen kalenderjaar aan de kerkenraad voor. De jaarrekening wordt in haar geheel of in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De gemeenteleden kunnen hun mening i.c. bezwaren over de jaarrekening kenbaar maken, waarna de kerkenraad de jaarrekening vaststelt.

Het college van diakenen stelt een jaarplan op met actiepunten t.b.v. (actuele) ontwikkelingen of noodzakelijk geachte te realiseren doelen. Aan het eind van de bedoelde periode zal er een evaluatie van de bereikte resultaten plaatsvinden.

10. JEUGDWERK en VORMING

De gemeente wil de jeugd in contact brengen c.q. bewaren bij het woord van God, de jeugd zodanig toerusten dat zij een plaats kunnen innemen binnen de gemeente, hen betrekken bij het gemeente-zijn en hen helpen om vanuit deze plaats als christen te leven in de wereld.

Jongeren moeten zich thuis kunnen voelen en herkenbaar zijn in de gemeente, zowel in de zondagse erediensten als in de activiteiten door de week.

De vorming en toerusting van de jeugd krijgen gestalte in de catechese en het jeugdwerk.

Vorming

De catechese wordt in de wintermaanden door de predikant gegeven. Er zijn vier catechisatiegroepen, van 12 t/m 14 jaar, 2 groepen van 15 t/m 17 jaar en 1 groep 18+, waar met eigentijdse methoden en middelen aan de jongeren uit de gemeente de essentie van het geloof wordt doorgegeven. Hierbij wordt rekening gehouden met leeftijd en ontwikkeling. Ook wordt schoolcatechese gegeven op de openbare basisschool.

Er is belijdeniscatechisatie ter voorbereiding op het doen van openbare belijdenis des geloofs en het belijdend lid worden van de gemeente.

Om in kleine groepen in een vertrouwde sfeer samen te zijn rondom Gods Woord zijn er verschillende bijbelkringen.

Jeugdwerk

De zorg voor het jeugdwerk valt onder verantwoordelijkheid van de Jeugdraad Oud-Vossemeer, hetwelk een overkoepelend orgaan is van zowel de Hervormde gemeente als de Gereformeerde kerk te Oud-Vossemeer. Het stelt zich ten doel de opzet te stimuleren en de belangen te behartigen van al het kerkelijk jeugdwerk, waarin de onmisbare betekenis van Gods Woord voor het geestelijke, culturele en maatschappelijke leven centraal staat.

De jeugdraad heeft een Reglement dat officieel wordt vastgesteld door beide kerkenraden.

De jeugdraad heeft als taak het stimuleren, begeleiden, adviseren en coördineren van activiteiten voor de jeugd en leidinggevenden. In overleg met de predikanten bereidt de jeugdraad de jeugddiensten voor.

Het jeugdwerk heeft de volgende geledingen:

Geleding	Doel	Bestemd voor
1. Meisjesclub 2. Jongensclub	Doorgeven van Gods boodschap door lezen van bijbelverhaal en verwerking (aan de hand van materiaal (kinderclubblad Klik) van de HGJB). Creatief bezig zijn, ontspanning en discussie voor (rand-/buiten-) kerkelijke jongens en meisjes.	Kinderen van 6 t/m ca 12 jaar.
3. Zondagsschool	Doorgeven van Gods boodschap in zang, gebed, bijbelvertelling en de creatieve verwerking daarvan.	Kinderen van 4 t/m ca 12 jaar.
4. Jeugdvereniging	Verzamelpunt waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en waar positieve ontmoetingen en contacten van groot belang zijn. Vanuit materiaal van de HGJB worden thema's besproken die aansluiten op de leefwereld van de jongeren en die aan de orde komen. Er worden ook diverse activiteiten georganiseerd.	Jongeren van 13 jaar en ouder.
5. Kinderkoor	Liederen zingen tot eer van God en zingend het evangelie doorgeven.	Kinderen van 5 t/m ca 12 jaar.

De jeugdraad is als volgt samengesteld:

- Beide kerkenraden zijn vertegenwoordigd in de jeugdraad middels een afgevaardigde;
- De overige leden van de jeugdraad zijn een vertegenwoordiging van: meisjesclub, jongensclub en zondagsschool, en eventuele andere al dan niet bij het jeugdwerk betrokken gemeenteleden;
- De jeugdraad kiest uit haar leden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, en doet jaarlijks verslag van haar werkzaamheden en legt financiële verantwoording af aan de beide kerkenraden;
- Elke geleding dient er zorg voor te dragen dat zij vertegenwoordigd is in de vergadering van de jeugdraad. Ieder lid behartigt de belangen van de geleding welke vertegenwoordigd wordt;
- De jeugdraad benoemt zo mogelijk twee afgevaardigden die zitting nemen in de Classicale Hervormde Jeugdraad.

De jeugdraad heeft als taak in haar vergaderingen besluiten te nemen aangaande het jeugdwerk.

- De jeugdraad organiseert jaarlijks 6 jeugddiensten en 1 kinderdienst en bereidt deze voor.
- Het winterseizoen wordt geopend met een jeugddienst waarin de aandacht gericht wordt op de jeugd tot ca 12 jaar. Voorafgaand aan deze dienst wordt jaarlijks een startdag gehouden. De organisatie van deze dag (voor de kinderen tot 12 jaar) is in handen van de zondagsschool en vormt de inleiding van het nieuwe seizoen.
- De jeugdraad streeft er naar zowel een gezamenlijke start als ook een afsluiting van het jeugdwerk/winterwerk te organiseren.

De leidinggevendenden in het jeugdwerk worden benoemd door de jeugdraad, zij kunnen hiertoe worden voorgedragen vanuit het jeugdwerk of door de kerkenraad hiervoor worden aangezocht.

Tijdens de zondagmorgendienst is er voor de jongste kinderen crèche.

11. ZENDING en EVANGELISATIE

In antwoord op Christus' opdracht om het Evangelie te prediken aan alle creaturen (Markus 16:15-16) zijn de Gemeentelijke Zendings en Evangelisatiecommissie (GZEC) en de Zendingsclub (voorheen Zendingskrans geheten) actief in het verrichten van activiteiten op het gebied van zending en evangelisatie.

Gemeentelijke Zendings en Evangelisatiecommissie (GZEC)

De GZEC vormt een officieel orgaan van bijstand van de kerkenraad.

Het doel van deze commissie is de gemeente als geheel te motiveren in haar betrokkenheid bij het doorgeven en het doen verkondigen van het Evangelie in woord en daad aan allen die op deze aarde wonen.

Doelstelling:

- Motiveren van de gemeente in haar betrokkenheid bij zending en evangelisatie;
- Medeverantwoordelijkheid dragen voor de activiteiten van het eilandelijk camping-evangelisatiewerk en daaraan actief deelnemen;
- Deelnemen aan de Classicale Zendingscommissie (CZC) Gemeenteleden motiveren om contacten te leggen met hen die de Heere niet kennen als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker.

Samenstelling:

Gemeenteleden kunnen lid worden van de commissie en worden hiertoe voorgedragen vanuit de commissie of in overleg met de commissie door de kerkenraad hiervoor aangezocht. De kerkenraad is in de commissie vertegenwoordigd middels een afvaardiging. Uit de GZEC kan een lid zitting nemen in de classicale zendingscommissie. De GZEC heeft een voorzitter, secretaris en penningmeester en legt jaarlijks financiële verantwoording af aan de kerkenraad.

De GZEC organiseert de volgende activiteiten:

- Vakantiebijbelweek voor de leeftijd 4 - 12 jaar in de herfstvakantie;
- Openluchtdienst samen met andere kerkgenootschappen;
- Voorjaars- en najaarszendingscollecte en het aangeven van bestemming voor de collecten GZB en IZB.

Zendingsclub

De Zendingsclub is bezinnend, actief en creatief bezig ten bate van de zending en/of de kerk, en bestaat uit (vrouwelijke) gemeenteleden.

Doelstelling:

Tijdens gezellig samenzijn actief bezig zijn om geld binnen te halen ten bate van de zending en/of de kerk, met name door middel van een verkoping op jaarlijkse rommelmarkt en de verkoping in het voorjaar. Het motiveren van de gemeente in haar betrokkenheid bij de zending.

Werkwijze:

Om de 14 dagen komt de zendingsclub bijeen, en maakt allerlei handwerkartikelen, die op de rommelmarkt of op de verkoping in het voorjaar worden verkocht. De opbrengsten worden over de GZB, IZB, KerkinActie en de gemeente verdeeld. Een deel van de opbrengst wordt gebruikt voor de aanschaf van materialen, daarnaast ontvangt de zendingsclub sommige materialen gratis.

12. CONTACTEN en COMMUNICATIE

Algemene opmerking:

Dit hoofdstuk is eigenlijk een aanbeveling. De omschrijving van de contacten, die als basis diende om dit advies op te stellen, is als bijlage meegestuurd naar de beleidswerkgroep. De omschrijving van de contacten zoals in de Excel/PDF-bijlage staan vermeld zou eigenlijk als opsomming het hoofdstuk moeten vormen en het advies als aanbeveling in het beleidsplan worden opgenomen.

Advies inzake communicatie /website

Inleiding:

Gezien de brede beschikbaarheid en technische ontwikkelingen als e-mail en internet erkennen we de vele mogelijkheden van communiceren via deze moderne middelen.

Een aantal van de huidige communicatiemiddelen overlappen elkaar. Het is te overwegen om de overlappende samen te voegen tot slechts enkele complete informatiebronnen. In dat geval zou de Bijdehand in combinatie met een actuele website samen het grootste deel van de informatiebehoefte kunnen dekken.

Huidige situatie:

Als werkgroep communicatie hebben we omschreven hoe de huidige communicatie intern en extern plaats vindt en dat vastgelegd in een schema dat als bijlage is bijgevoegd.

Onze gemeente heeft ook een website. De website is op initiatief van dhr. Johan Droogers en ook onder een aan Johan Droogers persoonlijk gelieerde domeinnaam gerealiseerd.

De website wordt ook door hem onderhouden en regelmatig geactualiseerd.

De website voorziet duidelijk in een informatiebehoefte en zal op langere termijn meer en meer als de belangrijkste informatiebron binnen de gemeente en naar externe gebruikers dienen.

We kunnen een aantal facetten m.b.t. een website onderscheiden:

1. Techniek
2. Toegankelijkheid
3. Vormgeving / lay-out
4. Organisatie / beheer
5. Update-frequentie
6. Inhoud / redactioneel
7. Functie intern / extern
8. Toetsing / vrijgave / verantwoordelijkheid

Achtereenvolgens omschrijven we m.b.t. de huidige website kort onze mening, bemerkingen en voorkeuren op basis van onze (overigens beperkte) kennis van zaken.

1. Techniek: de gebruikte techniek van de website lijkt recent te zijn. De achterliggende database die via een inlogmenu kan worden benaderd lijkt gedateerd. De database is te benaderen via een wachtwoord wat aan daartoe gemachtigde personen is verstrekt. Onduidelijk is hoe de beveiliging is geregeld.
2. Toegankelijkheid: de website is goed vindbaar en toegankelijk. We ondervinden geen problemen bij het benaderen van de website. Dit geldt niet voor het via wachtwoord beschermde deel met inlogmenu. Dit is vaak niet toegankelijk.
3. Vormgeving / lay-out: Vormgeving is trendgevoelig. Ten tijde van het maken

van de website was deze vormgeving zeker actueel. De huidige vormgeving wordt door ons nu beoordeeld als gedateerd. Surfend over internet vinden we binnen kerkelijk Nederland vele websites die er mooier, frisser, duidelijker en completer uit zien.

4. Organisatie / beheer: Alles wat met de website te maken heeft is in beheer bij Johan Droogers die daarmee een voortreffelijk werk doet. Echter moeten we gelijk de kanttekening maken dat de organisatie ook 100% afhankelijk van hem is. Qua techniek, beheer, domeinnaam en contacten is Johan Droogers de enige persoon die weet hoe een en ander geregeld is. Dat is zowel voor de gemeente als voor hem een ongewenste situatie. Er is geen formele organisatie rondom de website.
5. Update-frequentie: Omdat alles via Johan Droogers verloopt is hij de enige persoon die initiatieven kan nemen om de inhoud te verversen. Er is geen organisatie die hem voed met actuele informatie. Via de website kan je hem wel een mail sturen (gericht aan de webmaster) echter hij heeft ook zijn eigen agenda waardoor de verantwoordelijkheid voor de informatie alleen bij hem ligt. Dit is een ongewenste situatie.
6. Inhoud / redactioneel: De inhoud van de website is onderverdeeld in een aantal hoofdstukken te weten: Home, Kerkelijk Leven, Kerkgebouw, Gastenboek, Links en Zoeken. Deze hoofdstukken zijn gevuld met grotendeels historische informatie. Veel informatie is inmiddels gedateerd (gastenboek), niet compleet (kerkenraad) of gewoon niet ingevuld (foto's/agenda enz.). De structurering van de informatie kan verbeterd worden. Gezien het feit dat de Bijdehand al een redactie heeft, zou het logisch zijn als de organisatie van de website een duidelijke link hiermee zou hebben.
7. Functie intern / extern: We moeten ons ook de vraag stellen: Wat is de functie van een website? Is de informatie zowel beschikbaar voor gemeenteleden en niet-gemeenteleden? Nu is het een intern / extern informatiekanaal vergelijkbaar met teletekst op televisie.
De website zou o.i. ook intern / externe andere functies in zich kunnen hebben, zoals o.a.:
  - Evangelisatie / boodschap van God
  - Identiteit van onze gemeente
  - Informatie over onze gemeente
  - Het samen gemeente zijn bevorderen / wervend / drempelverlagend werken
  - Informatie over contactpersonen van de diverse organen van onze gemeente zodat het directe contact snel gemaakt kan worden via telefoon of mail.
  - Verenigingsleven en communicatie hierover (zondagsschool, clubs, enz.)
  - Communicatie binnen de verschillende organen (kerkrentmeester, diaconie, jeugdraad, enz.)
  - Weekprogramma van activiteiten: Kerktaxi, bloemenlijst, oppasdienst, koffiedrinken, Bijbelkringen, rommelmarkt
  - Enz. enz.
8. Toetsing / vrijgave / verantwoordelijkheid: Momenteel is er maar 1 persoon verantwoordelijk voor inhoud van de website. Ook de links naar andere websites lijken wat eenzijdig. Binnen de website staan soms gegevens vermeld die doorlinken naar websites die geen enkele relatie met onze gemeente hebben.

Conclusie:

Uit deze bevindingen trekken wij de conclusies m.b.t. de huidige website:

- Deze kan een zeer belangrijke rol spelen bij de in- en externe informatievoorziening.
- Er is geen formele organisatie, d.w.z. de initiatieven, organisatie, beheer, inhoud, verantwoordelijkheid, enz. enz. berust bij 1 persoon.
- De inhoud is deels overbodig en/of er ontbreekt een deel van de informatie danwel is deze niet beschikbaar.
- Qua vormgeving, lay-out en techniek en beheer zijn zeker verbeteringen mogelijk.

Advies:

Als commissie geven we het volgende advies om in het beleidsplan op te nemen:

Oprichting van een communicatie werkgroep met als taak een voorstel te maken voor:

- Opzetten van een structuur die duidelijkheid verschaft hoe de informatiebehoefte en informatievoorziening binnen de hervormde gemeente en naar buiten de gemeente dient te verlopen;
- Opzetten van een orgaan dat zorg draagt voor de informatievoorziening naar de verschillende kanalen. Zij draagt er ook zorg voor dat informatie geautoriseerd, volledig, actueel en verantwoord is;
- Opzetten van een concept website beheersmodel waarbij in ieder geval 4-tal gescheiden hoofdonderdelen moeten worden benoemd:
  1. organisatie, beheer en toegangsbeveiliging
  2. techniek (domein, software, onderhoud), vormgeving en lay-out
  3. redactie en inhoud
  4. kosten en tijdsplanning